

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 24CoP/68/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8620200500
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eliška Wagshalová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8620200500.4

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Elišky Wagshalovej a členiek senátu JUDr. Antónie Kandravej a JUDr. Mariany Muránskej, v právnej veci starostlivosti súdu o maloletého A. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom pri matke, zastúpeného opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov, pracoviskom Svidník, dieťa rodičov - matky A. A. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. XXX/XX, XXX XX S., a otca Z. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. XXX/XX, XXX XX I. - S. A., právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou Prachová & Partners, s.r.o., so sídlom Miletičová 21, 821 08 Bratislava, o návrhu matky na úpravu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas do rozvodu manželstva, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Svidník č. k. 4P/24/2020-630 zo dňa 14.04.2021, takto

rozhodol:

- I. Z r u š u j e uznesenie vo výroku I.
- II. P o t v r d z u j e uznesenie vo výrokoch II. a III.

odôvodnenie:

I. Obsah napadnutého rozhodnutia

1. V preskúvanom prípade Okresný súd Svidník ako súd prvej inštancie (ďalej aj ako „súd“) v konaní o úprave výkonu rodičovských práv a povinností do rozvodu manželstva vydal uznesenie, ktorým rozhodol cit.:

„I. Začína konanie o uložení výchovného opatrenia rodičom maloletého A.. A. K., rod. B., nar. XX.X.XXXX, bytom P. XXX/XX, XXX XX S. a Z. K., nar. XX.X.XXXX, bytom Z. XXX/XX, XXX XX I. - S. A. podľa § 37 ods. 2. písm. d) Zákona o rodine.

II. Ukladá výchovné opatrenie rodičom maloletého A.. A. K., rod. B., nar. XX.X.XXXX a Z. K., nar. XX.X.XXXX uložením povinnosti zúčastniť sa odborného poradenstva každý párný týždeň v stredu od 13.00 hod. do 15.00 hod. na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov, pracovisko Svidník za prítomnosti odborných pracovníčok úradu - kolíznej pracovníčky a psychologičky.

III. Výchovné opatrenie sa bude realizovať za účelom zlepšenia komunikácie rodičov, kontrole emócií a akceptácii postavenia druhého rodiča v období do právoplatného skončenia konania sp. zn. 4P/24/2020.“

2. Súd mal preukázané, že vzťahy medzi rodičmi sú mimoriadne napäté. Rodičia nevedia vzájomne komunikovať, čo prirodzene negatívne vplýva aj na psychický stav maloletého. Je preto vhodné uložiť obom rodičom povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu, aby boli schopní skorigovať svoje správanie, konštruktívne komunikovať ohľadom starostlivosti o maloleté dieťa a akceptovať nezastupiteľnú úlohu a postavenie druhého rodiča vo výchove dieťaťa.

II. Obsah odvolania matky

3. Proti výrokom II., III. uznesenia podala odvolanie matka. S poukazom na doposiaľ predložené dôkazy matka uviedla, že maloletý od odchodu zo spoločnej domácnosti napreduje. Počas roka, kedy nebol v styku s otcom, sa dostal na úroveň svojich rovesníkov. Jeho záujem na zdravom vývine a bezpečí je aktuálne najdôležitejšou okolnosťou, ktorú je potrebné zohľadniť. Súd prvej inštancie uložil povinnosť rodičom zúčastniť sa odborného poradenstva v čase, odporúčanom opatrovníkom na úpravu styku otca s maloletým. Matka s týmto nikdy nesúhlasila. Navrhla napadnuté uznesenie zmeniť, resp. zrušiť.

4. Otec sa s napadnutým uznesením stotožnil. Konečne mu po vyše roku bolo umožnené vidieť maloletého, hoci za prítomnosti matky a odborných pracovníčok úradu. Bola prítomná na pojednávaní, na ktorom sa o výchovnom opatrení rozhodovalo a súhlasila s ním. Matka sa však opätovne bráni a komplikuje stretávanie otca s maloletým. Otec preto navrhol napadnuté uznesenie potvrdiť v plnom rozsahu.

III. Hodnotenie odvolacieho súdu

5. Krajský súd v Prešove (ďalej aj ako „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní v zmysle ust. § 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), v spojení s ust. § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), preskúmal podané odvolanie bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario, pričom dospel k záveru, že odvolanie matky nie je dôvodné.

6. Z obsahu preskúmaného spisu je zrejmé, že matka sa podaným návrhom vo veci samej domáhala úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k mal. A., a to spôsobom zverenia maloletého do osobnej starostlivosti matky, ktorá ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok, za súčasného uloženia povinnosti otcovi prispievať na výživu maloletého sumou 200,- eur mesačne. Súd vychádzajúc z preukázaného skutočného stavu veci dospel k záveru, že rodičom je vhodné a žiaduce uložiť povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu, za účelom zlepšenia ich vzájomnej komunikácie, eliminujúc tým negatívne vplyvy na zdravý vývin maloletého.

7. Odvolací súd sa stotožnil s ideou súdu prvej inštancie poskytnúť rodičom odbornú pomoc. Je zrejmé, že ich vzájomné vzťahy sú konfliktné, zo strany matky panuje nedôvera voči osobe otca, ktorá sa pretavuje aj do výkonu rodičovských práv a povinností vo vzťahu k maloletému. Možným východiskom z tejto situácie nepochybne je autoritatívny zásah zo strany súdu, ktorým sa striktne upraví výkon rodičovských práv a povinností. Nedostatkom tohto východiska je však neriešenie pretrvávajúceho nepriaznivého vzťahu medzi rodičmi, ktorý je vzhľadom na dĺžku jeho trvania a intenzitu, spôsobilý bez intervencie odbornej pomoci naďalej negatívne vplyvať na zdravý vývin maloletého. Súd však správne reflektoval pozitívny záväzok štátu na poli ústavnej garancie a ochrany rodičovstva a rodiny. Zverenými zákonnými prostriedkami vytvoril predpoklad pre narovnanie narušených vzťahov medzi rodičmi a deťmi. Pracovníčky Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov, pracovisko Svidník, v zložení opatrovníčky a psychologičky, sú prezumovane odborne spôsobilé na to, aby rodičom v ich zložitej situácii pomohli a nepriamo tak celkom zrejme pomôžu aj mal. A..

8. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

9. Podľa § 234 ods. 2 CSP, ak nie je ďalej ustanovené inak, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku.

10. Podľa § 228 ods. 1 CSP, výrok právoplatného rozsudku je záväzný pre strany a pre tých, ktorí sa stali právnyimi nástupcami strán po právoplatnosti rozsudku, ak nie je ustanovené inak.

11. V kontexte citovanej právnej úpravy je záväzný vždy výrok rozhodnutia súdu. V prípade napadnutého uznesenia bola povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu uložená len rodičom, maloletého z toho vynímajúc. V samostatnom výroku III. uznesenia súd prvej inštancie dokonca formuloval účel výchovného opatrenia, a teda zlepšenie komunikácie rodičov, kontrola emócií a akceptácia postavenia druhého rodiča. Nie je z toho dôvodu zrejme odvolacia argumentácia matky o záujme na zdravom vývine

a bezpečí maloletého, pretože maloletému nebola napadnutým uznesením uložená žiadna povinnosť, jeho vlastné postavenie sa napadnutým uznesením nemení.

12. Z podaného odvolania matky súčasne odvolací nezistil žiadnu relevantnú argumentáciu o neúčelnosti postupu súdu prvej inštancie ani iné vážne dôvody, ktoré by matku ospravedlnili z plnenia si súdom uloženej povinnosti zúčastniť sa odborného poradenstva. Za daného stavu odvolací súd potvrdil napadnuté uznesenie ako vecne správne postupom vyplývajúcim z ust. § 387 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP.

13. Bez vplyvu na vecnú správnosť napadnutého uznesenia, odvolací súd z úradnej povinnosti vzhliadol procesnú nesprávnosť v postupe súdu prvej inštancie. Ten v prebiehajúcim konaní vo veci samej o úprave výkonu rodičovských práv a povinností začal konanie o uloženie výchovného opatrenia. Odvolací súd sa s tým však nestotožňuje a na podporu svojich tvrdení uvádza nasledovné.

14. Súd prvej inštancie aj bez začatia ďalšieho konania o uloženia výchovného opatrenia bol oprávnený rodičom uložiť odborné poradenstvo podľa § 37 ods. 2 písm. d) zákona o rodine. Účelom výchovného opatrenia je totižto náprava vzťahov medzi rodičmi, ktorá súvisí s výkonom rodičovských práv a povinností, ktoré sú predmetom súdneho rozhodovania. Konanie o uloženia výchovného opatrenia má navyše vlastnú procedúru hodnotenia jeho účinnosti, následného zrušenia či opakovaného uloženia a nie je celkom zrejmé, ako by tomu chcel súd prvej inštancie zadosťučiniť v konaní o úprave výkonu rodičovských práv a povinností.

15. V nadväznosti na uvedené, odvolací súd teleologicky vyložil zámer súdu prvej inštancie a uloženie výchovného opatrenia vnímal ako bezodkladný zásah súdu do pomerov medzi účastníkmi konania, zodpovedajúc tak definícii neodkladného opatrenia, s obmedzenou dobou trvania do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Pri tejto myšlienkovvej premisy považoval odvolací súd napadnuté uznesenie vo výroku I. ako nadbytočné, vydané bez toho, aby na to boli dôvody. Za tohto stavu odvolací súd zrušil napadnuté uznesenie vo výroku I. postupom vyplývajúcim z ust. § 389 ods. 1 písm. d) CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP.

16. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona číslo 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 CSP v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).